

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
7. јул 2023. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу чл. 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став. 1. тач. 1) Закона о Народној скупштини ("Сл. гласник РС", бр. 9/2010) и чл. 190. ст. 1. Пословника Народне скупштине (Сл. гласник РС број 20/12-пречишћен текст) подносимо ПРЕДЛОГ РЕЗОЛУЦИЈЕ О ГЕНОЦИДУ У СРЕБРЕНИЦИ, с предлогом да се донесе по хитном поступку.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Енис Имамовић

Селма Кучевић

Схаип Камбери

Александар Оленик

ПРЕДЛОГ

Поштујући и прихватајући одлуке Међународног суда правде, Међународног кривичног суда за бившу Југославију, Међународног резидуалног механизма за кривичне судове;

У циљу враћања међунационалног поверења, изградње стабилног и трајног мира, сигурности, сарадње и поверења међу народима, суочавања са прошлошћу;

Изражавајући најдубљи пијетет према жртвама бошњачког народа, страдалим у геноциду у Сребреници;

Наглашавајући да је кривица за геноцид и друге ратне злочине индивидуална и да ниједан народ не може бити колективно означен као геноцидан или злочиначки;

Народна скупштина Републике Србије доноси

РЕЗОЛУЦИЈУ О ГЕНОЦИДУ У СРЕБРЕНИЦИ

1. Најошприје се осуђује геноцид у Сребреници.
2. Осуђује се свако порицање и умањивање овог геноцида.
3. Осуђује се свако величање ратних злочина и осуђених ратних злочинаца.
4. Проглашава се 11. јул за Дан сећања на геноцид у Сребреници.
5. Изражава се саосећање за све жртве у ратовима на простору бивше Југославије, као и за њихове породице и позивају се све суседне државе да наставе да обезбеђују правду и дугорочну подршку преживелима, укључујући по потреби оне који су били жртве сексуалног насиља.
6. Потврђује се решеност државе да спречи геноцид и све друге злочине и потврђује ставове завршног документа Светског самита из 2005. године и одговорности за заштиту становништва од геноцида, ратних злочина, етничког чишћења и злочина против човечности.
7. Гарантује се ратификација и пуна имплементација Конвенције о спречавању и кажњавању злочина геноцида, ратних злочина, етничког чишћења и злочина против човечности и усвајање закона потребних за испуњавање обавеза из те Конвенције.
8. Подупиру се напори на спровођењу истраге и процесуирању свих оптужених за геноцид у Сребреници, а обавезује се да ће искористити сва расположива средства и механизме да спроведе истрагу и процесуира све одговорне.

9. Наглашава се суштински значај помирења које је засновано на дијалогу, суочавању са прошлошћу и посвећености правди и подршци жртвама, као основи за јачање безбедности, стабилности и просперитета у региону.

10. Обавезује се на развијање образовних програма који ће будућим генерацијама усадити лекције о свим негативним последицама које су проистекле из геноцида, ратних злочина, етничких чишћења и злочина против човечности у циљу спречавања њихове глорификације које несумњиво доводе до стварања свести да се интереси сопственог народа и државе могу остваривати на штету другог народа и државе.

11. Потврђује се значај лекције о неуспеху да се спречи геноцид у Сребреници, као што је наведено у извештају Генералног секретара УН у складу са резолуцијом Генералне скупштине 53/35 и одлучује да рано и ефикасно делује како би се спречило понављање геноцида и у ту сврху ће се искористи сва расположива средства.

12. Заузима се став да кршења људских и мањинских права могу бити рани показатељ могућности геноцида и у том смислу се обавезује на усвајање законских и других правно обавезујућих аката која ће недвосмислено гарантовати заштиту и пуно остваривање људских и мањинских права и обезбедити мањинама услове за остваривање права на политичку егзистенцију.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ

Уставни основ за доношење ове резолуције садржан је у члану 99. став 1. тачка 7. и став 2. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије и да врши друге послове одређене Уставом и законом, као и у члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини (“Службени гласник РС”, број 9/10), којим је, између осталог, прописано да Народна скупштина доноси резолуцију.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ

Доношење Резолуције о геноциду у Сребреници има за циљ да се у Народној скупштини Републике Србије направи први важан корак у правцу решавања отворених питања између Србије и Босне и Херцеговине, те српског и бошњачког народа.

Узимајући у обзир чињеницу да је Међународни суд правде пресудом од 26. фебруара 2007. године погласио Србију кривом за неспречавање геноцида у Босни и Херцеговини и некажњавање починилаца, чиме је Србија постала прва држава која је проглашена кривом за кршење Конвенције УН о спречавању и кажњавању геноцида.

Доношењем правноснажних пресуда Међународног суда правде и Међународног кривичног суда за бившу Југославију, те прихватањем и поштовањем правноснажних пресуда Радовану Караџићу, Ратку Младићу, Здравку Толимиру, Радиславу Крстићу, Драгу Николићу, Љубиши Беари, Вујадину Поповићу, Милораду Трбићу, Радомиру Вуковићу и осталима, створени су сви услови да се усвајањем ове Резолуције персонализује одговорност и кривица за почињен геноцид, као и улога осуђених ратних злочинаца у удруженом злочиначком подухвату.

Имајућу у виду и последње доношење правноснажних пресуда Међународног резидуалног механизма за кривичне судове у Хагу, изречених званичним функционерима Републике Србије, Јовици Станишићу и Франку Симатовићу, који су проглашени кривим за учествовање у удруженом злочиначком подухвату, те злочинима почињених у Босни и Херцеговини посебно наглашавају разлоге за усвајање и имплементацију предложене Резолуције као одговоран корак према будућности државе и свих њених грађана.

Усвајањем Резолуције отвара се простор за неопходну имплементацију Конвенције о спречавању и кажњавању злочина геноцида, ратних злочина, етничког чишћења и злочина против човечности као и усвајање закона потребних за испуњавање обавеза из те Конвенције.

Признавање геноцида у Сребреници је цивилизацијски корак који је потребан Републици Србији како би потврдила озбиљност у намери за изградњом дијалога, сарадње, поверења и трајног мира у региону заснованом на истини, прихватању дела из прошлости, суочавању са прошлошћу и посвећености правди, подршци жртвама као основи за јачање безбедности, стабилности и просперитета у региону.

III ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ

За спровођење ове резолуције нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношењем правноснажних пресуда Међународног суда правде и Међународног кривичног суда за бившу Југославију, Међународног резидуалног механизма за кривичне судове у Хагу те прихватањем и поштовањем тих пресуда, створени су сви услови да се усвајањем ове Резолуције персонализује одговорност и кривица за почињен геноцид, као и улогу осуђених ратних злочинаца у удруженом злочиначком подухвату.

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA

7. jul 2023. godine

B e o g r a d

PREDSJEDNIKU NARODNE SKUPŠTINE

Na osnovu čl. 107. stav 1. Ustava Republike Srbije, člana 40. stav. 1. tač. 1) Zakona o Narodnoj skupštini ("Sl. glasnik RS", br. 9/2010) i čl. 190. st. 1. Poslovnika Narodne skupštine (Sl. glasnik RS broj 20/12-prečišćen tekst) podnosimo **PRIJEDLOG REZOLUCIJE O GENOCIDU U SREBRENICI**, s prijedlogom da se donese po hitnom postupku.

NARODNI POSLANICI

Enis Imamović

Selma Kučević

Shaip Kamberi

Aleksandar Olenik

PRIJEDLOG

Poštujući i prihvatajući odluke Međunarodnog suda pravde, Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove;

U cilju vraćanja međunacionalnog povjerenja, izgradnje stabilnog i trajnog mira, sigurnosti, saradnje i povjerenja među narodima, suočavanja sa prošlošću;

Izražavajući najdublji pijetet prema žrtvama bošnjačkog naroda, stradalim u genocidu u Srebrenici;

Naglašavajući da je krivica za genocid i druge ratne zločine individualna i da nijedan narod ne može biti kolektivno označen kao genocidan ili zločinački;

Narodna skupština Republike Srbije donosi

REZOLUCIJU O GENOCIDU U SREBRENICI

1. Najoštrije se osuđuje genocid u Srebrenici.
2. Osuđuje se svako poricanje i umanjivanje ovog genocida.
3. Osuđuje se svako veličanje ratnih zločina i osuđenih ratnih zločinaca.
4. Proglašava se 11. jul za Dan sjećanja na genocid u Srebrenici.
5. Izražava se saosjećanje za sve žrtve u ratovima na prostoru bivše Jugoslavije, kao i za njihove porodice i pozivaju se sve susjedne države da nastave da obezbjeđuju pravdu i dugoročnu podršku preživjelima, uključujući po potrebi one koji su bili žrtve seksualnog nasilja.
6. Potvrđuje se riješenost države da spriječi genocid i sve druge zločine i potvrđuje stavove završnog dokumenta Svetskog Samita iz 2005. godine i odgovornosti za zaštitu stanovništva od genocida, ratnih zločina, etničkog čišćenja i zločina protiv čovječnosti.
7. Garantuje se ratifikacija i puna implementacija Konvencije o spriječavanju i kažnjavanju zločina genocida, ratnih zločina, etničkog čišćenja i zločina protiv čovječnosti i usvajanje zakona potrebnih za ispunjavanje obaveza iz te Konvencije.
8. Podupiru se naponi na sprovođenju istrage i procesuiranju svih optuženih za genocid u Srebrenici, a obavezuje se da će iskoristiti sva raspoloživa sredstva i mehanizme da sprovede istragu i procesuiraju sve odgovorne.

9. Naglašava se suštinski značaj pomirenja koje je zasnovano na dijalogu, suočavanju sa prošlošću i posvijećenosti pravdi i podršci žrtvama, kao osnovi za jačanje bezbednosti, stabilnosti i prosperiteta u regionu.

10. Obavezuje se na razvijanje obrazovnih programa koji će budućim generacijama usaditi lekcije o svim negativnim posledicama koje su proistekle iz genocida, ratnih zločina, etničkih čišćenja i zločina protiv čovječnosti u cilju spriječavanja njihove glorifikacije koje nesumnjivo dovode do stvaranja svijesti da se interesi sopstvenog naroda i države mogu ostvarivati na štetu drugog naroda i države.

11. Potvrđuje se značaj lekcije o neuspjehu da se spriječi genocid u Srebrenici, kao što je navedeno u izvještaju Generalnog sekretara UN u skladu sa rezolucijom Generalne skupštine 53/35 i odlučuje da rano i efikasno deluje kako bi se spriječilo ponavljanje genocida i u tu svrhu će se iskoristi sva raspoloživa sredstva.

12. Zauzima se stav da kršenja ljudskih i manjinskih prava mogu biti rani pokazatelj mogućnosti genocida i u tom smislu se obavezuje na usvajanje zakonskih i drugih pravno obavezujućih akata koja će nedvosmisleno garantovati zaštitu i puno ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i obezbijediti manjinama uslove za ostvarivanje prava na političku egzistenciju.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE REZOLUCIJE

Ustavni osnov za donošenje ove rezolucije sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 7. i stav 2. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije i da vrši druge poslove određene Ustavom i zakonom, kao i u članu 8. stav 1. Zakona o Narodnoj skupštini ("Službeni glasnik RS", broj 9/10), kojim je, između ostalog, propisano da Narodna skupština donosi rezoluciju.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE REZOLUCIJE

Donošenje Rezolucije o genocidu u Srebrenici ima za cilj da se u Narodnoj skupštini Republike Srbije napravi prvi važan korak u pravcu rješavanja otvorenih pitanja između Srbije i Bosne i Hercegovine, te srpskog i bošnjačkog naroda.

Uzimajući u obzir činjenicu da je Međunarodni sud pravde presudom od 26. februara 2007. godine poglasio Srbiju krivom za nesprečavanje genocida u Bosni i Hercegovini i nekažnjavanje počinilaca, čime je Srbija postala prva država koja je proglašena krivom za kršenje Konvencije UN o sprečavanju i kažnjavanju genocida.

Donošenjem pravnosnažnih presuda Međunarodnog suda pravde i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, te prihvatanjem i poštovanjem pravosnažnih presuda Radovanu Karadžiću, Ratku Mladiću, Zdravku Tolimiru, Radislavu Krstiću, Dragu Nikoliću, Ljubiši Beari, Vujadinu

Popoviću, Miloradu Trbiću, Radomiru Vukoviću i ostalima, stvoreni su svi uslovi da se usvajanjem ove Rezolucije personalizuje odgovornost i krivica za počinjen genocid, kao i uloga osuđenih ratnih zločinaca u udruženom zločinačkom poduhvatu.

Imajući u vidu i posljednje donošenje pravosnažnih presuda Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove u Hagu, izrečene zvaničnim funkcionerima Republike Srbije, Jovici Stanišiću i Franku Simatoviću, koji su proglašeni krivim za učestvovanje u udruženom zločinačkom poduhvatu, te zločinima počinjenih u Bosni i Hercegovini posebno naglašavaju razloge za usvajanje i implementaciju predložene Rezolucije kao odgovoran korak prema budućnosti države i svih njenih građana.

Usvajanjem Rezolucije otvara se prostor za neophodnu implementaciju Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, ratnih zločina, etničkog čišćenja i zločina protiv čovječnosti kao i usvajanje zakona potrebnih za ispunjavanje obaveza iz te Konvencije.

Priznavanje genocida u Srebrenici je civilizacijski korak koji je potreban Republici Srbiji kako bi potvrdila ozbiljnost u namjeri za izgradnju dijaloga, saradnje, povjerenja i trajnog mira u regionu zasnovanom na istini, prihvatanju dela iz prošlosti, suočavanju sa prošlošću i posvećenosti pravdi, podršci žrtvama kao osnovi za jačanje bezbjednosti, stabilnosti i prosperiteta u regionu.

III PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE REZOLUCIJE

Za sprovođenje ove rezolucije nisu potrebna dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE PO HITNOM POSTUPKU

Donošenjem pravosnažnih presuda Međunarodnog suda pravde i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove u Hagu te prihvatanjem i poštovanjem tih presuda, stvoreni su svi uslovi da se usvajanjem ove Rezolucije personalizuje odgovornost i krivica za počinjen genocid, kao i ulogu osuđenih ratnih zločinaca u udruženom zločinačkom poduhvatu.